

RTU studiju kurss "Cilvēku ar speciālām vajadzībām sociālā rehabilitācija"**OR000 Rēzeknes akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	RA0735
Nosaukums	Cilvēku ar speciālām vajadzībām sociālā rehabilitācija
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Mārite Rozenfelde - Doktors, Asociētais profesors
Mācītspēks	Dina Bethere - Doktors, Profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 4.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Kurss paaugstina sociālo rehabilitētāju kompetences darbam ar cilvēkiem ar speciālām vajadzībām, sniedz zināšanas par cilvēku ar speciālām vajadzībām sociālās rehabilitācijas būtību, mērķiem un uzdevumiem, noskaidro universālā dizaina nozīmi sociālajā rehabilitācijā, veido prasmes sniegt atbalstu sociālās rehabilitācijas gaitā, plānot un īstenot pārmaiņas kopā ar cilvēku ar speciālām vajadzībām.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Mērķis: sniegt zināšanas par cilvēku ar speciālām vajadzībām sociālās rehabilitācijas vajadzībām un norises īpatnībām, veidot prasmes sniegt atbalstu dzīves kvalitātes uzlabošanai. Uzdevumi: Sniegt zināšanas par cilvēku ar speciālām vajadzībām problēmām dzīves kvalitātes aspektā; sniegt zināšanas par universālā dizaina, alternatīvo un augmentatīvo komunikācijas līdzekļu pielietojuma nozīmi sociālajā rehabilitācijā; attīstīt prasmi noteikt funkcionālo spēju (pašaprūpe, mobilitāte un ar mājas dzīvi saistīto darbību veikšana) pakāpi un izstrādāt plānu to paaugstināšanai.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Izstrādāt un prezentēt seminārā cilvēku ar speciālām vajadzībām funkcionālo spēju (pašaprūpe, mobilitāte un ar mājas dzīvi saistīto darbību veikšana) raksturojumu noteiktai traucējumu grupai. Atrast, piefiksēt un apkopot universālā dizaina kļūdas darba vietā un tuvējā apkārtnē, prezentēt seminārā. Izstrādāt alternatīvo un augmentatīvo komunikācijas metožu pielietojuma pārskatu noteiktai traucējumu grupai.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Metodiskais materiāls sociālajam darbam ap pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem (2019) ESF projekta Nr.9.2.1.1/15/I/001 "Profesionāla sociālā darba attīstība pašvaldībās" izstrādne. https://www.lm.gov.lv/lv/media/8362/download?attachment 2. Leimane – Veldmeijere, I., Pavlovska, A., Zankovska-Odiņa, S. (2024) Pakalpojums ikvienam - personas ar garīga rakstura traucējumiem vietējā sabiedrībā. RC ZELDA. 3. Eldmane, S. (2020). Saskarsmes kompetence sociālā darbā ar pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem. Pieejams https://dspace.rsu.lv/items/106f58b8-6dff-49f4-9984-6330b4947858 Papildu/Additional: 1. Liepiņa S. Speciālā psiholoģija. Rīga: RaKa, 2008 2. Redze. Daži jautājumi. Simtiem atbilžu. Latvijas Neredzīgo biedrības informatīvs izdevums. Latvijas Neredzīgo biedrība, Rīga 2009 3. Projekta „Iekļaujošie gadījumi” darbu materiālu pakete. Apeiron.s.2008. 4. M.Rozenfelde, I.Prudņikova, L.Brokāne, A.Kaupuzs. Sociālās rehabilitācijas programma pilngadīgām personām ar funkcionāliem traucējumiem. 5. MK 2021. gada 20. aprīļa noteikumi Nr. 250 „Kārtība, kādā Latvijas Neredzīgo biedrība un Latvijas Nedzirdīgo savienība sniedz sociālās rehabilitācijas pakalpojumus un nodrošina tehniskos palīg līdzekļus - tiņlotehniku un surdotehniku”. 6. MK 2019. gada 3. decembra noteikumi Nr. 578 „Noteikumi par sociālās rehabilitācijas pakalpojuma saņemšanu no valsts budžeta līdzekļiem sociālās rehabilitācijas institūcijā”. Interneta resursi: 1. Anča, G., Kamerovska, D., Svikliņa, L., Neimane, I. (2006) Cilvēki ar draudošu invaliditāti darba tirgū. https://www.lm.gov.lv/en/media/3841/download 2. Likumi. https://likumi.lv/ta/id/311143-noteikumi-par-socialas-rehabilitācijas-pakalpojuma-sanemsanu-no-valsts-budzeta-lidzekliem-socialas-rehabilitācijas-institūcija 3. Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam https://polsis.mk.gov.lv/api/file/file1756450627628854579.docx 4. https://velki2016.wixsite.com/velki/ziemelvalstis-guta-pieredze
Nepieciešamās priekšzināšanas	Cilvēka attīstība, dažādu sabiedrības slāņu raksturotājlielumi. Iepriekš apgūti studiju kursi: Vispārīgā un attīstības psiholoģija Sociālā rehabilitētāja profesionālais raksturojums Sociālās problēmas

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas	Nepilna laika neklātienes studijas
--------	---	------------------------------------

	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Cilvēku ar speciālām vajadzībām sociālās rehabilitācijas būtība, mērķis, uzdevumi.	2	4	2	6
Dzīves kvalitāte cilvēkiem ar speciālām vajadzībām. Cilvēku ar speciālām vajadzībām funkcionālo spēju (pašaprūpe, mobilitāte un ar mājas dzīvi saistīto darbību veikšana) iespēju raksturojums.	10	24	0	20
Latvijā pieejamā psihosociālā un sociālā rehabilitācija cilvēkiem ar traucējumiem, personām ar funkcionāliem traucējumiem, t.sk. ar prognozējamu invaliditāti.	4	0	2	6
Universālais dizains, tā prasības un tā nozīme sociālās rehabilitācijas procesā. Biofilija.	8	22	4	20
Cilvēku ar speciālām vajadzībām sociālās integrācijas psiholoģiskie un sociālie aspekti profesionālās rehabilitācijas procesā.	4	0	2	10
Sociālais atbalsts. Augmentatīvās un alternatīvās komunikācijas līdzekļu pielietojums. Pārmaiņu plānošana, norise.	10	12	6	20
Mācīšanās kā problēmu risināšanas iespēja cilvēkiem ar speciālām vajadzībām.	4	8	2	10
Kopā:	42	70	18	92

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
ZINĀŠANAS Zina un saprot sociālo rehabilitētāju profesionālās darbības mērķus, uzdevumus, funkcijas, lomas, metodes, ētiskās normas, atbildību attiecībā uz cilvēkiem ar speciālām vajadzībām.	Atbilde ieskaitē, diskusija.
PRASMES Prot veidot saskarsmi un komunicēt ar dažādu attīstības traucējumu cilvēkiem, noskaidrojot cilvēkam aktuālo un panākot uzticēšanos un vēlmi sadarboties. Prot saskatīt cilvēkam ar speciālajām vajadzībām nepieciešamos vides un komunikācijas pielāgojumus un tos iedzīvināt ikdienas darbā. Prot noteikt cilvēkam aktuālos sociālās rehabilitācijas virzienus, izplānot sociālās rehabilitācijas pasākumus un kūrēt ieplānotā īstenošanu.	Izstrādāt un prezentēt seminārā cilvēku ar speciālām vajadzībām funkcionālo spēju (pašaprūpe, mobilitāte un ar mājas dzīvi saistīto darbību veikšana) raksturojumu noteiktai traucējumu grupai. Atrast, piefiksēt un apkopot universālā dizaina kļūdas darba vietā un tuvējā apkārtnē, prezentēt seminārā. Izstrādāt alternatīvo un augmentatīvo komunikācijas metožu pielietojuma pārskatu noteiktai traucējumu grupai. Noteikt konkrētam cilvēkam aktuālos sociālās rehabilitācijas virzienus, izplānot sociālās rehabilitācijas pasākumus, prezentēt seminārā.
KOMPETENCE Paaugstināta personiskā kompetence darbam ar personām ar dažādiem attīstības traucējumiem.	Atbilde ieskaitē, diskusija.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Seminārs. Funkcionālo spēju (pašaprūpe, mobilitāte un ar mājas dzīvi saistīto darbību veikšana) raksturojums noteiktai traucējumu grupai.	30
Seminārs. Pārskats "Universālā dizaina kļūdas darba vietā un tuvējā apkārtnē."	30
Seminārs. Pārskats par alternatīvo un augmentatīvo komunikācijas metožu pielietojumu noteiktai traucējumu grupai.	30
Eksāmens	10
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	4.0	22.0	20.0	0.0		*	